

bijaše moguće, ali Dubrovnik ne uspje uništiti. Od svih gradova na Jadranu, Dubrovnik je jedini, koji je znao održati svoju nezavisnost protiv gramzive susjetke. Dubrovnik se bori s njom, premda joj se i divi stavlja je sebi za ugled i nastoji da je dostigne, ali neće da joj bude robom...

Da nam bude jasno, kakva je veličanstvena zemlja izmakla Evropi, treba samo da pomislimo na ponosne stare republikanske gradove, kao što su Dubrovnik ili Genova, divna bića, što no poput vodozemaca žive na moru i na kopnu, ljupke vodene vile, čije lice nosi karakterne crte Evrope i Azije. Klasično tlo je tako bogato, grčko-rimsko more je tako moćan saveznik, da ove države, sa svojim tako ograničenim državnim međama, moraju, da tako rečemo, prevaliti put planeta, dok jednog dana ne uginu zbog nestašice hrane kao žrtve nesklada dvaju svjetova. Da je Evropa osvojila obale Afrike i Azije, onda bi budućnost ovih dviju država bila bezgranična, jer čak izdišući u borbi slomiše krila Islamu.«

Donijesmo ove retke velikoga Francuza, kao nepristrana suca, da osvijetlimo Dubrovnik sa čista ljudskoga gledišta.

I Dubrovnik je kao i Venecija utonuo u veliko narodno jedinstvo, za koju je ideju pridonio svoj dio, osobito od 16 vijeka amo, kada je slovenstvo prevladalo u Dubrovniku, ali vjerno urođenim slovenskim tradicijama, koje poštuju svačiju kulturnu prošlost. Dubrovnik je i tada ostavio netaknute sve kulturne spomenike romanskoga doba. Dubrovnik je vjekovima bio utjehom svojoj braći pod turskim jarmom i među njima održavao živ duh slovenstva.

Kako nam Konstantin Porfirogenet kaže u svojim zapisima Dubrovnik su osnovali bjegunci grada Epidaura, kada ga uništiše Sloveni (u 7 vijeku). Grad je prvobitno bio podignut na gorovitu otočiću, koji danas sačinjava krajnji južni dio Dubrovnika. Ovaj se grad zvaše Ragusium, pa su ovdje naseljeni Rimljani spriječili Slovenima pristup u grad. Zato Sloveni podigoše na drugoj obali zaliva predgrađe, koje okrstiše slovenskim imenom Dubrovnik. Kanal, koji prvobitno razdvajaše rimski grad od slovenskoga naselja, bio je kasnije zasut, te je sloveni-

Dubrovnik

Tvrđava

Fort - Festung

Lovrijenac